REPUBLICA MOLDOVA
oraşul Criuleni

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

27 mai 2026

În cauza civilă nr. 2-708/25 (PIGD 2-22152860-24-2-07072025)

Judecătoria Criuleni – sediul central
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele de şedinţă, judecătorul: Romina Ţurcan
Grefierii: Anton Platon; Natalia Fendic
Cu participarea: *Reprezentantului reclamantului B.C. ”Banca Socială” S.A. în proces de lichidare – Toacă Valentina, împuternicită în baza procurii nr.4 din 02.01.2026 şi extrasului din ordinul nr.04/AB din 06.04.2026 ”Cu privire la prelungirea CIM pe durată determinată”.*
În lipsa: *Pârâtei – Volovei Victoria, citată legal cu aviz de recepţie.*
Reprezentantului pârâtei – avocatului Farniev Arcadie, citat legal prin telefonogramă cu coordonarea datei nemijlocit cu acesta, cererea de amânare a şedinţei fiindu-i respinsă ca neîntemeiată.
Intervenientului accesoriu – ”TITANA-COM” S.R.L., radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice prin Decizia din 08.12.2022.

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă iniţiată la cererea de chemare în judecată depusă de B.C. ”Banca Socială” S.A. în proces de lichidare împotriva lui Volovei Victoria despre încasarea datoriei,-

Cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data de 03.06.2026.
Hotărârea integrală a fost întocmită la data de 24.07.2026, în termenul prevăzut de art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă.

Asupra materialelor din dosar şi a probelor administrate, instanţa de judecată,-

A C O N S T A T A T :

I. Pretenţiile părţii reclamante:

La data de 18 octombrie 2022 (f.d.3-5, vol. I), B.C. „Banca Socială" S.A. în proces de lichidare a sesizat instanţa de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Volovei Victoria, cu participarea intervenientului accesoriu „Titana-Com" S.R.L. în procedură de faliment simplificat, reprezentată de lichidatorul Bevziuc Sergiu, privind încasarea datoriei.

În motivarea acţiunii, reclamantul B.C. „Banca Socială" S.A. în proces de lichidare a arătat că, între bancă, în calitate de creditor, şi S.C. „Titana-Com" S.R.L., în calitate de debitor, au fost încheiate contractele de credit ***** din 12.12.2012 (în mărime de 1 500 000 lei), ***** din 22.05.2013 (în mărime de 6 000 000 lei) şi ***** din 30.09.2013 (în mărime de 2 710 000 lei), stabilindu-se achitarea lunară a creditelor şi a plăţilor aferente conform graficelor anexate.

Reclamantul a menţionat că, contrar prevederilor contractuale şi ale legii, debitorul S.R.L. „Titana-Com" nu şi-a onorat obligaţiile privind rambursarea creditelor, achitarea dobânzilor şi a altor plăţi aferente. Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 24.12.2013, s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.R.L. „Titana-Com", iar banca a fost inclusă în tabelul definitiv consolidat rectificat al creanţelor cu suma totală de 15 475 818,29 lei, defalcată pe contracte după cum urmează: Contractul ***** din 12.12.2012 – în sumă de 6 332 382 lei; Contractul ***** din 22.05.2013 – în sumă de 6 332 382 lei; Contractul ***** din 30.09.2013 – în sumă de 2 811 054,29 lei.

În continuare Banca a susţinut că, în conformitate cu art. 143 alin. (8) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, consemnarea în tabelul definitiv consolidat are efectul unei hotărâri judecătoreşti definitive şi irevocabile cu privire la existenţa şi cuantumul creanţelor. Totodată, în cadrul procedurii de insolvabilitate, datoria a fost stinsă parţial cu suma de 41 708 lei aferentă contractului *****.

Reclamantul a specificat că datoria rămasă neachitată în valoare de 15 434 110,29 lei se compune din:

Contractul ***** din 12.12.2012: credit – 5 958 292,00 lei; dobândă – 325 334,00 lei; penalitate – 7 048,00 lei;

Contractul ***** din 22.05.2013: credit – 6 000 000,00 lei; dobândă – 325 334,00 lei; penalitate – 7 048,00 lei;

Contractul ***** din 30.09.2013: credit – 2 708 683,29 lei; dobândă – 74 640,00 lei; penalitate – 631,00 lei; comision unic – 27 100,00 lei.

Pentru garantarea executării obligaţiilor, între bancă şi Volovei Victoria au fost încheiate contractele de fidejusiune din 12.12.2012 (cu acordul adiţional din 04.01.2013), din 22.05.2013 şi din 30.09.2013, care garantează executarea obligaţiilor ce reies din contractele de credit nr.361/2012 din 12.12.2012, nr.129/2013 din 22.05.2013 şi nr.284/2013 din 30.09.2013. În baza pct. 1.3 din contractele de fidejusiune, precum şi a art. 1146 alin. (1) şi art. 1156 alin. (1) Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii), fidejusorul răspunde solidar cu debitorul în acelaşi

volum pentru executarea obligaţiilor. La data de 06.09.2022, reclamantul a expediat pârâtei Notificarea nr. 2530-254/587 privind achitarea datoriei, însă aceasta nu a fost recepţionată.

Având în vedere retragerea licenţei băncii şi iniţierea lichidării silite prin Hotărârea B.N.M. nr. 63 din 16.10.2015, precum şi temeiurile legale prevăzute de art. 1236 alin. (1), art. 1243 alin. (1) Cod civil şi art. 166, 167 Cod de procedură civilă, reclamantul solicită admiterea acţiunii cu încasarea de la Volovei Victoria a datoriei în mărime de 15 434 110,29 lei.

Ulterior, la data de 1 februarie 2023 (f.d.47-48, vol. I), reclamantul B.C. „Banca Socială" S.A. în proces de lichidare a depus o cerere privind concretizarea pretenţiilor din acţiune.

În susţinerea cererii, reclamantul a arătat că, prin cererea de chemare în judecată nr. 2530-293/672 din 18.10.2022, a solicitat încasarea de la fidejusorul Volovei Victoria, în beneficiul băncii, a datoriei rezultate din contractele de credit încheiate cu debitorul „Titana-Com" S.R.L., în mărime totală de 15 434 110,29 lei. Însă, din momentul depunerii cererii de chemare în judecată şi până la data de 01.02.2023, ca urmare a valorificării unui bun din masa debitoare a debitorului, datoria s-a diminuat parţial.

Astfel, la data de 01.02.2023, datoria debitorului „Titana-Com" S.R.L. faţă de bancă constituie 15 395 338,25 lei, repartizată după cum urmează:

Contractul de credit ***** din 12.12.2012: credit – 5 942 519,96 lei, dobândă neachitată – 325 334,00 lei, penalitate neachitată – 7 048,00 lei;

Contractul de credit ***** din 22.05.2013: credit – 5 985 000,00 lei, dobândă neachitată – 325 334,00 lei, penalitate neachitată – 7 048,00 lei;

Contractul de credit ***** din 30.09.2013: credit – 2 700 683,29 lei, dobândă neachitată – 74 640,00 lei, penalitate neachitată – 631,00 lei, comision unic – 27 100,00 lei.

Respectiv, ca urmare a concretizărilor efectuate, reclamantul a solicitat încasarea de la pârâta Volovei Victoria a datoriei reevaluate în sumă de 15 395 338,25 lei.

În şedinţa de judecată, reprezentanta reclamantului B.C. „Banca Socială" S.A. în proces de lichidare, Valentina Toacă, a susţinut cererea de chemare în judecată aşa cum a fost concretizată, solicitând admiterea acesteia, şi încasarea de la pârâta Victoria Volovei a datoriei în mărime totală de 15 395 338,25 lei. În susţinerea poziţiei băncii, reprezentanta a explicat că, în perioada anilor 2012–2013, creditorul a acordat debitorului principal „Titana-Com" S.R.L. mai multe credite, iar ca urmare a intrării acestuia din urmă în proces de insolvabilitate, banca a fost validată în tabelul creanţelor cu suma integrală de 15 475 818,29 lei. Pe parcursul procedurii de insolvabilitate, creanţa a fost stinsă parţial într-o proporţie nesemnificativă, datoria restantă constituind la momentul reevaluării suma de 15 395 338,25 lei. A precizat că, la acordarea creditelor, fondatoarea şi administratoarea societăţii, Victoria Volovei, a garantat rambursarea obligaţiilor prin semnarea contractelor de fidejusiune şi a acordurilor adiţionale aferente. Totodată, reprezentanta reclamantului a învederat că, din anul 2019, conlucrarea cu fostul administrator al debitorului „Titana-Com" S.R.L. a fost una defectuoasă, demersurile băncii privind convocarea adunării creditorilor rămânând fără răspuns. Abia după ce instanţa de insolvabilitate l-a desemnat în calitate de lichidator pe Sergiu Bevziuc, acesta a constatat că societatea nu deţine bunuri urmăribile, motiv pentru care banca a decis iniţierea procedurii de

încasare a datoriei de la fidejusor. Ulterior notificării fidejusorului, lichidatorul a identificat şi valorificat un autocamion din masa debitoare, din realizarea căruia băncii i-a revenit efectiv suma de 38 772,04 lei, fapt ce a dus la diminuarea corespunzătoare a pretenţiilor iniţiale. A subliniat că, până la numirea noului lichidator, banca nu a cunoscut şansele reale de recuperare a datoriei direct de la debitorul persoană juridică şi nu de la fidejusor, care este totodată fondatorul şi administratorul societăţii. De asemenea, a menţionat că, de la data adresării în instanţă, pârâta Victoria Volovei nu a efectuat nicio achitare, nu s-a prezentat la întrevederile organizate de bancă, nu a recepţionat notificările şi nu a răspuns la apelurile telefonice, fără a contesta însă contractele de fidejusiune. În final, reprezentanta reclamantului a reiterat că, în conformitate cu pct. 1.3 din contractele de fidejusiune şi art. 1146, art. 1156 alin. (1) Cod civil (în redacţia aplicabilă până în anul 2019), fidejusorul răspunde solidar cu debitorul principal în acelaşi volum pentru executarea obligaţiilor, inclusiv pentru credite, dobânzi şi penalităţi. Temeiul juridic al acţiunii este pe deplin întemeiat, contractele fiind valabile, iar certitudinea creanţei băncii este confirmată şi prin admiterea definitivă şi necontestată a acesteia în tabelul creanţelor din cadrul procesului de insolvabilitate.

II. Obiecţiile părţii pârâte:

Sub aspectul poziţiei procesuale a pârâtei, instanţa a constatat că atât pârâta Volovei Victoria, cât şi reprezentantul acesteia, avocatul Arcadie Farniev, au fost citaţi legal despre data, ora şi locul şedinţei de judecată, fapt confirmat prin actele de procedură anexate la f.d.237, 239-240, vol. I. Pârâta nu s-a prezentat în şedinţă, nu a depus referinţă, nu a comunicat instanţei motivele absenţei şi nu a prezentat înscrisuri ori alte probe în susţinerea unei poziţii de apărare faţă de pretenţiile reclamantei.

Avocatul Arcadie Farniev a expediat prin poşta electronică, în ziua şedinţei din 13 mai 2026, o cerere de amânare motivată prin pretinsa participare într-un alt proces. Instanţa a apreciat cererea drept neîntemeiată, având în vedere că data şi ora şedinţei fuseseră coordonate anticipat, în mod nemijlocit, cu avocatul pârâtei prin telefonograma nr. 190 din 23 martie 2026, anexată la f.d.237, vol. I, acesta confirmându-şi disponibilitatea pentru data stabilită. În aceste condiţii, reprezentantul pârâtei avea obligaţia de a informa instanţa prompt despre orice impediment ulterior intervenit şi de a prezenta, într-un termen util, probe suficiente privind imposibilitatea obiectivă de participare.

Instanţa a reţinut că simpla invocare a unei alte şedinţe de judecată fixate în aceeaşi zi nu demonstra, prin ea însăşi, imposibilitatea obiectivă a avocatului de a participa la şedinţa stabilită în prezenta cauză. Cererea formulată nu a fost însoţită de date suficiente privind durata estimată a şedinţei pretins concurente, necesitatea indispensabilă a participării personale a avocatului în acea cauză ori imposibilitatea asigurării substituţiei. Or, dreptul la apărare şi la asistenţă juridică nu presupunea un drept necondiţionat la amânarea examinării cauzei la simpla solicitare a reprezentantului, ci impunea o apreciere concretă a motivului invocat, a conduitei procesuale a părţii, a momentului formulării cererii, a probelor prezentate şi a exigenţei soluţionării cauzei într-un termen rezonabil.

Totodată, instanţa a ţinut cont de durata examinării cauzei, iniţiată la 20 octombrie 2022, precum şi de necesitatea prevenirii tergiversării procedurii. Pârâta şi reprezentantul său au dispus de o posibilitate efectivă de a-şi formula poziţia procesuală, de a depune referinţă, de a prezenta probe şi de a participa la şedinţă, însă nu au valorificat aceste drepturi în condiţiile şi termenele procesuale stabilite.

Prin urmare, respingerea cererii de amânare nu a echivalat cu privarea pârâtei de dreptul la apărare, ci a constituit exercitarea atribuţiei instanţei de a organiza procesul, de a asigura respectarea disciplinei procesuale şi de a garanta soluţionarea cauzei într-un termen rezonabil. În temeiul art. 205 alin. (4) şi art. 206 alin. (3) şi (5) Cod de procedură civilă, instanţa a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtei şi a reprezentantului acesteia.

III. Alţi participanţi la proces:

Lichidatorul S.C. „Titana-Com" S.R.L. în procedură de faliment simplificat, Sergiu Bevziuc, a depus la dosar un demers (f.d.115 verso, vol. I) prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, în temeiul art. 206 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În adresa intervenientului accesoriu „Titana-Com" S.R.L. în procedură de faliment simplificat, fiindu-i expediată citaţie, aceasta s-a restituit cu menţiunea "nereclamat" (f.d.242-244, vol. I). Totodată, conform Deciziei Agenţiei Servicii Publice (Departamentul Înregistrare şi Licenţiere a Unităţilor de Drept, Serviciul Înregistrare a Unităţilor de Drept mun. Chişinău) din 8 decembrie 2022 (f.d.117, vol. I), Societatea Comercială „Titana-Com" S.R.L. (IDNO 1003606012335) a fost radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice.

În raport cu aceste împrejurări, instanţa a stabilit că radierea S.C. „Titana-Com" S.R.L. din Registrul de Stat ca urmare a finalizării procedurii de insolvabilitate nu împiedică judecarea cauzei în privinţa pârâtei Victoria Volovei, având în vedere natura autonomă şi solidară a obligaţiei de garanţie asumate de fidejusor, procesul fiind derulat în lipsa intervenientului accesoriu.

IV. Materia procesuală privind parcursul examinării cauzei se prezintă după cum urmează:

Iniţial, cererea de chemare în judecată a fost repartizată spre examinare judecătorului Alexandru Sandu din cadrul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, la data de 20 octombrie 2022 (f.d.1, vol. I).

Ulterior, ca urmare a cererii formulate de avocatul Arcadie Farniev, în interesele pârâtei Victoria Volovei, privind reluarea procesului şi strămutarea cauzei civile, prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, din 23 martie 2023 (f.d.76-77, vol. I), s-a dispus declinarea competenţei teritoriale în favoarea Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Dosarul a parvenit la Judecătoria Criuleni, sediul Central, la data de 25 mai 2023, fiind repartizat aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD) judecătorului Angela Bologan (f.d.81, vol. I). Prin încheierea din 11 iulie 2024 (f.d.130-135, vol. I), instanţa a admis excepţia de tardivitate invocată de reprezentantul pârâtei Victoria Volovei, avocatul Arcadie Farniev, şi a respins cererea de chemare în judecată depusă de reclamantă ca fiind tardivă.

Împotriva acestei încheieri, B.C. „Banca Socială” S.A. a declarat recurs. În perioada în care cauza se afla pe rolul Curţii de Apel Chişinău pentru examinarea recursului, la data de 14 noiembrie 2024, avocatul Arcadie Farniev a depus o cerere de strămutare a cauzei la o altă instanţă de egal grad (f.d.150-152, vol. I). Prin încheierea Curţii Supreme de Justiţie din 27 noiembrie 2024 (f.d.160-164, vol. I), cererea de strămutare a fost respinsă, iar dosarul a fost restituit Curţii de Apel Chişinău pentru continuarea examinării recursului.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 6 martie 2025 (f.d.171-180, vol. I), a fost admis recursul, casată încheierea Judecătoriei Criuleni din 11 iulie 2024, iar cauza a fost remisă spre rejudecare instanţei de fond pentru soluţionarea problemei invocate prin încheierea casată.

La data de 7 iulie 2025, în urma repartizării aleatorii prin PIGD (f.d.189, vol. I), cauza restituită a fost atribuită judecătorului Adrian Clevada. Reexaminând excepţia de tardivitate, la data de 10 februarie 2026, instanţa a emis o încheiere prin care a respins excepţia de tardivitate invocată de reprezentantul pârâtei şi a dispus examinarea cauzei în fond (f.d.219-225, vol. I).

Excepţia de tardivitate a fost soluţionată prin act procedural distinct, susceptibil de a fi contestat odată cu fondul cauzei, în condiţiile legii. Întrucât prin încheierea din 10 februarie 2026 s-a statuat asupra acestei chestiuni procesuale şi s-a dispus trecerea la examinarea fondului, prezenta hotărâre este consacrată soluţionării raportului juridic material dedus judecăţii şi pretenţiei de încasare formulate de reclamantă. Instanţa nu va relua analiza integrală a motivelor excepţiei, acestea fiind examinate şi soluţionate prin încheierea menţionată.

În contextul transferului temporar al judecătorului Adrian Clevada la Curtea de Apel Centru, în baza Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 19/2 din 27 ianuarie 2026, prin dispunerea preşedintei interimare a Judecătoriei Criuleni, Alina Arapu-Buţco, din 6 martie 2026, s-a ordonat redistribuirea dosarului. Astfel, la data de 23 martie 2026, în urma redistribuirii aleatorii prin PIGD, cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului Romina Ţurcan (f.d.228-235, vol. I).

Prin încheierea instanţei din 23 martie 2026 (f.d.236, vol. I), examinarea cauzei a fost fixată pentru data de 13 mai 2026, acordându-se părţilor termen procesual până la data menţionată pentru depunerea referinţei şi prezentarea tuturor probelor.

V. Circumstanţele cauzei constatate de instanţă:

Obiectul prezentului litigiu îl reprezintă solicitarea privind încasarea de la fidejusorul Volovei Victoria a datoriei rezultate din neexecutarea obligaţiilor contractuale de creditare de către debitorul principal S.C. „Titana-Com” S.R.L.

Instanţa de judecată a constatat că, între B.C. „Banca Socială” S.A. în calitate de creditor, şi S.C. „Titana-Com” S.R.L., în calitate de debitor, au fost încheiate trei contracte de credit bancar (linii de credit renovabile): Contractul ***** din 12.12.2012 (Vol. I, f.d.6-8), pentru suma de 1 500 000 lei; Contractul ***** din 22.05.2013 (Vol. I, f.d.9-11), pentru suma de 6 000 000 lei; Contractul ***** din 30.09.2013 (Vol. I, f.d.12-14), pentru suma de 2 710 000 lei.

În temeiul contractelor menţionate, banca şi-a executat integral obligaţia de punere la dispoziţie a mijloacelor băneşti, însă debitorul S.C. „Titana-Com” S.R.L. nu şi-a onorat

obligaţiile contractuale de rambursare a creditelor şi achitare a dobânzilor conform graficelor agreate.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 24.12.2013, s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.C. „Titana-Com" S.R.L., iar B.C. „Banca Socială" S.A. a fost inclusă în Tabelul definitiv consolidat al creanţelor (Vol. I, f.d.15-17) cu suma totală de 15 475 818,29 lei.

Pentru garantarea executării obligaţiilor ce derivă din contractele de credit, între B.C. „Banca Socială" S.A. şi pârâta Volovei Victoria au fost încheiate trei contracte de fidejusiune: Contractul de fidejusiune din 12.12.2012, cu acordul adiţional din 04.01.2013 (Vol. I, f.d.18-19); Contractul de fidejusiune din 22.05.2013 (Vol. I, f.d.20); Contractul de fidejusiune din 30.09.2013, cu acordul adiţional (Vol. I, f.d.21).

Potrivit pct. 1.3, 1.4 şi 2.1 din contractele de fidejusiune, pârâta Volovei Victoria s-a obligat personal şi solidar să răspundă faţă de creditor în acelaşi volum ca şi debitorul principal pentru rambursarea creditelor, achitarea dobânzilor, comisioanelor şi penalităţilor.

La data de 06.09.2022, creditorul B.C. „Banca Socială" S.A. a expediat pârâtei Notificarea nr. 2530-254/587 (Vol. I, f.d.23) privind achitarea datoriei restante, însă aceasta nu a fost recepţionată de pârâtă şi nici nu a fost executată benevol.

Pe parcursul derulării procedurii de insolvabilitate a debitorului principal, datoria a fost stinsă parţial în urma valorificării unui bun din masa debitoare de către lichidatorul Sergiu Bevziuc, băncii i-a fost distribuită suma de 38 772,04 lei, fapt confirmat prin raportul privind rambursarea creditelor pentru perioada 07.09.2022 până la 27.01.2023 şi ordinele de plată din 15.12.2022 (Vol. I, f.d.49-51).

La 01.02.2023, reclamantul a depus o cerere de concretizare a pretenţiilor (Vol. I, f.d.47-48), reevaluând datoria restantă datorată de pârâta Volovei Victoria la suma de 15 395 338,25 lei, compusă din:

Contractul *****: credit – 5 942 519,96 lei, dobândă – 325 334,00 lei, penalitate – 7 048,00 lei;

Contractul *****: credit – 5 985 000,00 lei, dobândă – 325 334,00 lei, penalitate – 7 048,00 lei;

Contractul *****: credit – 2 700 683,29 lei, dobândă – 74 640,00 lei, penalitate – 631,00 lei, comision – 27 100,00 lei.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 22.11.2022 nr.2i-207/18 (Vol. I, f.d.64) s-a aprobat raportul final şi bilanţul de lichidare al S.C. „Titana-Com" S.R.L., cu încetarea procesului de insolvabilitate şi descărcarea debitorului de obligaţii, cu excepţia expresă a obligaţiei neexecutate faţă de B.C. „Banca Socială" S.A. în sumă de 15 435 845 lei.

Ulterior, prin Decizia Agenţiei Servicii Publice din 08.12.2022 (Vol. I, f.d.117), S.C. „Titana-Com" S.R.L. a fost radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice.

Este de remarcat că, potrivit clauzelor contractelor de fidejusiune, garanţia personală asumată de pârâtă produce efecte până la achitarea deplină şi integrală a tuturor sumelor datorate, stabilindu-se un termen determinabil. Astfel, radierea debitorului principal din Registrul de Stat în urma procedurii de insolvabilitate nu a dus la stingerea obligaţiei fidejusorului, întrucât

creanţa garantată a rămas nestinsă, iar contractele de fidejusiune continuă să îşi producă efectele juridice.

VI. Probele pe care se întemeiază concluzia instanţei:

Concluziile instanţei de judecată privind temeinicia cererii de chemare în judecată se întemeiază pe analizarea şi aprecierea coroborată a următoarelor probe scrise administrate în cauză:

*Contractul ***** privind deschiderea liniei de credit renovabile din 12.12.2012*, încheiat între B.C. „Banca Socială" S.A. (creditor) şi S.C. „Titana-Com" S.R.L. (debitor), prin care debitorului i s-a acordat o linie de credit în sumă de 1 500 000 lei, cu termenul de valorificare până la 12.02.2014 şi termenul final de rambursare la 12.06.2014, însoţit de graficul achitării împrumutului-anexă *(Vol. I, f.d.6-8)*;

*Contractul ***** privind deschiderea liniei de credit renovabile din 22.05.2013*, încheiat între B.C. „Banca Socială" S.A. (creditor) şi S.C. „Titana-Com" S.R.L. (debitor), prin care s-a acordat un credit în sumă de 6 000 000 lei, cu termenul de valorificare până la 22.01.2015 şi termenul final de achitare la 22.05.2015, însoţit de graficul-anexă *(Vol. I, f.d.9-11)*;

*Contractul ***** privind deschiderea liniei de credit renovabile din 30.09.2013*, încheiat între B.C. „Banca Socială" S.A. (creditor) şi S.C. „Titana-Com" S.R.L. (debitor), privind acordarea creditului în sumă de 2 710 000 lei, cu termenul de valorificare la 30.09.2013 şi termenul final de rambursare la 30.09.2014, însoţit de graficul-anexă *(Vol. I, f.d.12-14)*;

Tabelul definitiv consolidat al creanţelor creditorilor S.C. „Titana-Com" S.R.L., prin care se atestă validarea şi consemnarea creanţei B.C. „Banca Socială" S.A. în cadrul procedurii de insolvabilitate în sumă totală de 15 475 818,29 lei *(Vol. I, f.d.15-17)*;

Contractul de fidejusiune din 12.12.2012 (cu Acordul adiţional) încheiat între Volovei Victoria (fidejusor) şi B.C. „Banca Socială" S.A. (creditor), prin care fidejusorul s-a obligat să garanteze executarea obligaţiilor derivate din Contractul de credit ***** din 12.12.2012. Conform pct. 1.3 şi pct. 2.1 lit. a), fidejusorul răspunde faţă de creditor în acelaşi volum ca şi debitorul principal, în special pentru rambursarea creditului, achitarea dobânzilor, recuperarea daunelor, a cheltuielilor şi achitarea penalităţilor. Potrivit pct. 1.4 din contract, răspunderea fidejusorului şi a debitorului este solidară. De asemenea, conform pct. 3.1, fidejusiunea apare la data semnării contractului de către părţi şi încetează doar la data executării integrale de către debitor a obligaţiilor sale ce reies din contractul de credit *(Vol. I, f.d.18-19)*;

Contractul de fidejusiune din 22.05.2013 încheiat între Volovei Victoria (fidejusor) şi B.C. „Banca Socială" S.A. (creditor), prin care fidejusorul s-a obligat să garanteze executarea obligaţiilor derivate din Contractul de credit ***** din 22.05.2013. Conform pct. 1.3 şi pct. 2.1 lit. a), fidejusorul răspunde faţă de creditor în acelaşi volum ca şi debitorul principal, în special pentru rambursarea creditului, achitarea dobânzilor, recuperarea daunelor, a cheltuielilor şi achitarea penalităţilor. Potrivit pct. 1.4 din contract, răspunderea fidejusorului şi a debitorului este solidară. De asemenea, conform pct. 3.1, fidejusiunea apare la data semnării contractului de către părţi şi încetează doar la data executării integrale de către debitor a obligaţiilor sale ce reies din contractul de credit *(Vol. I, f.d.20)*;

Contractul de fidejusiune din 30.09.2013 încheiat între Volovei Victoria (fidejusor) şi B.C. „Banca Socială" S.A. (creditor), prin care fidejusorul s-a obligat să garanteze executarea obligaţiilor derivate din Contractul de credit ***** din 30.09.2013. Conform pct. 1.3 şi pct. 2.1 lit. a), fidejusorul răspunde faţă de creditor în acelaşi volum ca şi debitorul principal, în special pentru rambursarea creditului, achitarea dobânzilor, recuperarea daunelor, a cheltuielilor şi achitarea penalităţilor. Potrivit pct. 1.4 din contract, răspunderea fidejusorului şi a debitorului este solidară. De asemenea, conform pct. 3.1, fidejusiunea apare la data semnării contractului de către părţi şi încetează doar la data executării integrale de către debitor a obligaţiilor sale ce reies din contractul de credit *(Vol. I, f.d.21)*;

Copia buletinului de identitate al pârâtei Volovei Victoria, ce atestă identitatea fidejusorului *(Vol. I, f.d.22)*;

Notificarea nr. 2530-254/587 din 06.09.2022 şi plicul poştal de expediere pe adresa pârâtei Volovei Victoria, prin care i s-a somat achitarea plăţilor restante, notificare nepreluată de aceasta *(Vol. I, f.d.23)*;

Raportul privind rambursarea creditelor aferente (R) BC "Banca Socială" SA în proces de lichidare pentru perioada 24.12.2013 – 28.09.2022, prin care se atestă achitarea de către *S.C. „Titana-Com" S.R.L. în proces de faliment simplificat* a sumei de 41 708,00 lei pe parcursul procedurii de insolvabilitate *(Vol. I, f.d.52)*.

Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 63 din 16.10.2015, privind retragerea licenţei de desfăşurare a activităţilor financiare a B.C. „Banca Socială" S.A. (din 16.10.2015, ora 21:00) şi iniţierea procesului de lichidare silită *(Vol. I, f.d.25-26)*;

Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 9819 din 28.06.2022, care atestă statutul băncii şi că activitatea B.C. „Banca Socială" S.A. se desfăşoară sub regimul de lichidare conform art. 90 alin. (3) din Codul civil, lichidatorul fiind Ţurcan Iulian *(Vol. I, f.d.27)*;

Ordonanţa Băncii Naţionale a Moldovei nr. 23-01009/6 din 27.11.2018, privind numirea d-lui Iulian Ţurcan în funcţia de lichidator al B.C. „Banca Socială" S.A. în proces de lichidare *(Vol. I, f.d.28)*;

Raportul privind rambursarea creditelor aferente (R) BC "Banca Socială" SA în proces de lichidare pentru perioada 06.09.2022 – 27.01.2023, prin care se atestă achitarea de către *S.C. „Titana-Com" S.R.L. în proces de faliment simplificat* a sumei de 38 772,04 lei pe parcursul procedurii de insolvabilitate *(Vol. I, f.d.49)*.

Ordinele de plată din 15.12.2022 (aferente contractelor ***** în sumă de 15 000 lei, ***** în sumă de 8 000 lei şi ***** în sumă de 15 772,04 lei), ce atestă distribuirea şi încasarea sumei totale de 38 772,04 lei obţinute de la lichidatorul masei debitoare a S.C. „Titana-Com" S.R.L. pentru stingerea parţială a datoriei *(Vol. I, f.d.50-51)*;

Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-207/18 din 22.11.2022, prin care s-a aprobat raportul final şi bilanţul de lichidare al S.C. „Titana-Com" S.R.L., s-a încetat procesul de insolvabilitate şi procedura falimentului simplificat, dispunându-se descărcarea debitorului de obligaţii, *cu excepţia expresă a obligaţiei neexecutate faţă de B.C. „Banca Socială" S.A. în sumă de 15 435 845 lei*, precum şi radierea societăţii din Registrul de stat *(Vol. I, f.d.64-65)*;

Decizia Agenţiei Servicii Publice (Departamentul înregistrare şi licenţiere a unităţilor de drept) din 08.12.2022, prin care s-a operat radierea definitivă a S.C. „Titana-Com" S.R.L. (IDNO 1003606012335) din Registrul de stat al persoanelor juridice *(Vol. I, f.d.117)*.

VII. Argumentele privind respingerea unor probe:

În prezenta cauză nu au fost administrate probe care să fie respinse de instanţă pentru motive de inadmisibilitate, nepertinenţă ori neconcludenţă. Toate înscrisurile anexate la dosar au fost admise, cercetate şi apreciate în coroborare cu celelalte materiale ale cauzei, în conformitate cu prevederile art. 121 şi art. 130 din Codul de procedură civilă.

VIII. Legile de care se călăuzeşte instanţa şi admisibilitatea acţiunii:

a. Legislaţia relevantă:

Art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă
"(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime."

Art. 12 din Codul de procedură civilă
„(1) Instanţa judecătorească soluţionează cauzele civile în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, al tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor şi deciziilor Curţii Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curţii Constituţionale, al legilor organice şi ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, al hotărârilor şi ordonanţelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorităţi administrative centrale şi ale autorităţilor administraţiei publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanţa aplică uzanţele dacă acestea nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri."

Art. 117 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă
"(1) Probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.
(2) În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor."

Art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă
"(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

(3) Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate."

Art. 121 din Codul de procedură civilă
„Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului."

Art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă
"Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege."

Art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă
"La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii."

Art. 239 Codul de procedură civilă
"Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată."

Art.7 alin. (1), alin. (4) – (5) Cod civil
"(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.
(4) În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.
(5) În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel,

clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

Întrucât raporturile juridice deduse judecăţii izvorăsc din contractele de credit şi contractele de fidejusiune încheiate în anii 2012–2013, anterior intrării în vigoare, la 1 martie 2019, a modificărilor operate prin Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil, instanţa va aplica dispoziţiile Codului civil în redacţia în vigoare la data naşterii acestor raporturi juridice.

Art. 9 alin. (1) Cod civil
”(1) Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.”

Art. 867 alin. (1) Cod civil
”(1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.”

Art. 871 din Codul civil
”(1) Împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului.
(2) Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preţurile au crescut ori au scăzut.
(3) În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii numerarului.
(4) Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.”

Art. 1146 alin. (1) Cod civil
”(1) Prin contract de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă faţă de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parţial, gratuit sau oneros obligaţia debitorului.”

Art. 1156 alin. (1) Cod civil
”(1) În cazul neexecutării obligaţiei principale, fidejusorul şi debitorul sînt obligaţi solidar în faţa creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.”

Art.1167 alin. (1) Cod civil
”(1) Fidejusiunea încetează o dată cu stingerea obligaţiei garantate.”

Art.1170 Cod civil
”(1) Fidejusiunea încetează o dată cu expirarea termenului pentru care a fost prestată.
(2) În cazul în care termenul nu este determinat, fidejusiunea încetează dacă creditorul, în decursul unui an de la scadenţa obligaţiei garantate, nu a intentat nici o acţiune contra fidejusorului.”

Art.1236 Cod civil
”(1) Prin contractul de credit bancar, o bancă (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei persoane (debitor) o sumă de bani (credit), iar debitorul se obligă să restituie suma primită şi să plătească dobânda şi alte sume aferente prevăzute de contract.
(2) Contractul de credit bancar se încheie în scris.
(3) Faţă de contractul de credit bancar se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit bancar nu reiese contrariul.”

Art.143 alin. (8) din Legea insolvabilităţii nr.149/2012
”(8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanţelor are efectul unei hotărâri judecătoreşti definitive şi irevocabile pentru toate creanţele validate, conform valorii şi rangului lor, precum şi pentru debitor, administrator/ lichidator şi pentru toţi creditorii chirografari şi creditorii garantaţi. După validarea creanţelor din tabelul definitiv, numai titularii creanţelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartiţie de sume, în caz de faliment etc.”

b. Motivarea instanţei:

Raportând circumstanţele de fapt stabilite prin probele administrate la normele de drept material şi procedural enunţate supra, instanţa constată că acţiunea concretizată formulată de B.C. „Banca Socială” S.A. în proces de lichidare împotriva pârâtei Volovei Victoria este întemeiată, însă cuantumul care urmează a fi reţinut trebuie verificat prin coroborarea strictă a tabelului definitiv consolidat al creanţelor, a rapoartelor de stingere a datoriei şi a ordinelor de plată anexate la dosar.

Sub aspectul admisibilităţii temporale a acţiunii, instanţa reţine că excepţia de tardivitate invocată de pârâtă a fost respinsă prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central, din 10 februarie 2026 (f.d.219-225, vol. I), pronunţată după rejudecarea chestiunii dispuse prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 6 martie 2025 (f.d.171-180, vol. I). În consecinţă, examinarea prezentei hotărâri se circumscrie fondului pretenţiei formulate, respectiv existenţei, întinderii şi exigibilităţii obligaţiei garantate de pârâtă.

Problema juridică principală nu priveşte existenţa raporturilor de credit sau a contractelor de fidejusiune, acestea fiind dovedite prin înscrisurile contractuale depuse la f.d.6-21, vol. I, şi nici existenţa creanţei băncii împotriva debitorului principal, aceasta fiind validată în procedura de insolvabilitate prin Tabelul definitiv consolidat al creanţelor, anexat la f.d.15-17, vol. I. Problema care se impune a fi soluţionată este dacă, prin validarea creanţei în tabelul creditorilor, prin finalizarea procedurii de insolvabilitate, prin descărcarea debitorului principal de obligaţii şi radierea acestuia din Registrul de stat, obligaţia garantată prin fidejusiune s-a stins ori, dimpotrivă, a rămas în fiinţă în partea neacoperită din masa debitoare, astfel încât fidejusorul continuă să răspundă faţă de creditor.

Instanţa reţine că, potrivit Tabelului definitiv consolidat al creanţelor creditorilor S.C. „Titana-Com" S.R.L., banca reclamantă a fost validată cu o creanţă totală în sumă de 15 475 818,29 lei, constituită din creanţele rezultate din cele trei contracte de credit garantate de pârâtă. În virtutea art. 143 alin. (8) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat are efectul unei hotărâri judecătoreşti definitive şi irevocabile cu privire la creanţele validate, conform valorii şi rangului acestora.

Efectul juridic al validării este, însă, acela al recunoaşterii judiciare a existenţei, cuantumului şi rangului creanţei în raport cu debitorul insolvabil şi participanţii procedurii de insolvabilitate. Validarea nu are semnificaţia juridică a executării obligaţiei şi nu constituie, prin ea însăşi, un mod de stingere a creanţei. A confunda validarea creanţei cu executarea acesteia ar însemna a atribui tabelului definitiv consolidat un efect pe care legea nu îl prevede: acela de a transforma o creanţă neachitată într-o creanţă satisfăcută.

Or, obligaţia civilă se stinge numai printr-un mod de stingere recunoscut de lege sau de contract, precum plata, compensarea, remiterea de datorie, novaţia, confuziunea ori un alt temei juridic apt să producă acest efect. Validarea unei creanţe în procedura de insolvabilitate nu constituie nici plată, nici remitere de datorie şi nici vreun alt mod de stingere a obligaţiei. Dimpotrivă, această validare este premisa participării creditorului la distribuirea sumelor obţinute din valorificarea masei debitoare.

În cauza dedusă judecăţii, probele atestă că obligaţia debitorului principal a fost executată numai parţial. Astfel, Raportul privind stingerea creditelor S.C. „Titana-Com" S.R.L. în proces de faliment simplificat pentru perioada 24 decembrie 2013 - 28 septembrie 2022, anexat la f.d.52, vol. I, confirmă o achitare în sumă totală de 41 708 lei. Ulterior, Raportul privind stingerea creditelor pentru perioada 6 septembrie 2022 - 27 ianuarie 2023, anexat la f.d.49, vol. I, precum şi ordinele de plată din 15 decembrie 2022, anexate la f.d.50-51, vol. I, confirmă distribuirea către bancă a sumei de 38 772,04 lei, obţinută din valorificarea bunului din masa debitoare.

Prin urmare, în raport cu creanţa validată de 15 475 818,29 lei, s-a probat executarea parţială în suma cumulată de 80 480,04 lei, calculată astfel: 41 708,00 lei + 38 772,04 lei = 80 480,04 lei.

Soldul rămas neachitat constituie: 15 475 818,29 lei − 80 480,04 lei = 15 395 338,25 lei.

Prin urmare, suma globală pretinsă prin cererea de concretizare din 1 februarie 2023, de 15 395 338,25 lei, corespunde calculului rezultat din înscrisurile care reflectă creanţa validată şi plăţile parţiale efectuate în procedura de insolvabilitate.

Referitor la obligaţia pârâtei Volovei Victoria, instanţa constată că aceasta a asumat, prin contractele de fidejusiune din 12 decembrie 2012, 22 mai 2013 şi 30 septembrie 2013, obligaţia de a răspunde pentru executarea obligaţiilor angajate de S.C. „Titana-Com" S.R.L. prin contractele de credit respective. Potrivit pct. 1.3 şi pct. 2.1 din aceste contracte, fidejusorul răspunde în acelaşi volum ca debitorul principal, inclusiv pentru credit, dobânzi, penalităţi, comisioane, cheltuieli şi alte plăţi ce decurg din raporturile de credit garantate. Pct. 1.4 instituie expres caracterul solidar al răspunderii fidejusorului cu debitorul principal.

Prin urmare, voinţa contractuală a părţilor a fost de a constitui o garanţie personală, directă şi solidară, în favoarea creditorului. În acord cu art. 1146 alin. (1) Cod civil, fidejusiunea este convenţia prin care fidejusorul se obligă faţă de creditor să execute integral sau parţial obligaţia debitorului. Potrivit art. 1156 alin. (1) Cod civil, în cazul neexecutării obligaţiei principale, fidejusorul şi debitorul sunt obligaţi solidar faţă de creditor, dacă prin contract nu s-a prevăzut altfel.

Solidaritatea nu presupune că obligaţia principală se dublează şi nici nu permite creditorului să încaseze de două ori aceeaşi creanţă. Ea oferă creditorului posibilitatea de a pretinde executarea de la debitorul principal, de la fidejusor sau de la ambii, în limitele aceleiaşi creanţe. În mod corespunzător, orice sumă recuperată din masa debitoare reduce soldul datoriei urmărite împotriva fidejusorului. Reclamanta a respectat această exigenţă, reducând pretenţiile iniţiale de 15 434 110,29 lei la suma de 15 395 338,25 lei, corespunzător plăţilor intervenite ulterior.

Aşadar, acţiunea împotriva fidejusorului nu urmăreşte obţinerea unei duble satisfaceri, ci recuperarea aceleiaşi creanţe, în partea în care aceasta a rămas neexecutată după valorificarea bunurilor debitorului insolvabil. Existenţa procedurii de insolvabilitate nu suprimă garanţia personală, ci impune doar deducerea sumelor efectiv recuperate din masa debitoare.

Această soluţie este confirmată de practica Curţii Supreme de Justiţie. Prin Decizia din 1 aprilie 2015, pronunţată în dosarul nr. 2ra-369/15 (https://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=18213) , în cauza B.C. „Banca Socială" S.A. împotriva S.R.L. „Valviron Nord" şi fidejusorilor Valeriy Poletskikh, Raisa Poleţchih şi Roman Spruksts, Curtea Supremă de Justiţie a reţinut că validarea creanţei băncii în tabelul creanţelor debitorului aflat în insolvabilitate nu exclude răspunderea fidejusorilor. Instanţa supremă a stabilit că admiterea creanţei în tabelul creditorilor trebuie realizată în coraport cu garanţia fidejusorilor, iar obligaţia acestora subzistă în condiţiile art. 1156 Cod civil.

În acea cauză, Curtea Supremă de Justiţie a considerat greşită concluzia instanţei de apel potrivit căreia, odată cu validarea creanţei în tabelul creditorilor, banca ar fi obţinut o hotărâre de încasare care ar exclude urmărirea fidejusorilor. Curtea a subliniat că fidejusiunea este o garanţie personală distinctă, care nu poate fi înlăturată nici prin existenţa unei garanţii reale, nici prin iniţierea procedurii de insolvabilitate şi nici prin validarea creanţei în cadrul acesteia.

Raţionamentul juridic din dosarul nr. 2ra-369/15 este incident şi în prezenta cauză. În ambele situaţii, creditorul bancar a avut o creanţă validată faţă de debitorul principal în procedura de insolvabilitate, iar obligaţiile acestuia erau garantate prin fidejusiune, cu răspundere solidară. În consecinţă, validarea creanţei nu împiedică urmărirea fidejusorului pentru partea neachitată a obligaţiei garantate.

Instanţa reţine că fidejusiunea are caracter accesoriu, în sensul că existenţa sa juridică depinde de existenţa unei obligaţii principale valabile. Totuşi, caracterul accesoriu nu poate fi interpretat în sensul că fidejusiunea se stinge prin simpla insolvabilitate, radiere sau dispariţie juridică a debitorului principal, independent de soarta creanţei garantate. Dimpotrivă, art. 1167 alin. (1) Cod civil prevede că fidejusiunea încetează odată cu stingerea obligaţiei garantate. Prin urmare, este necesară dovedirea unui fapt juridic de stingere a obligaţiei principale, iar nu doar constatarea finalizării procedurii colective privind debitorul.

În prezenta cauză, stingerea obligaţiei principale nu s-a produs. Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central, nr. 2i-207/18 din 22 noiembrie 2022, anexată la f.d.64-65, vol. I, nu confirmă faptul că banca şi-a primit integral creanţa. Dimpotrivă, aceasta reţine în mod expres că, odată cu aprobarea raportului final şi a bilanţului de lichidare, debitorul S.C. „Titana-Com" S.R.L. este descărcat de obligaţii, cu excepţia obligaţiei neexecutate faţă de B.C. „Banca Socială" S.A., în suma de 15 435 845 lei.

Instanţa reţine că Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central, nr. 2i-207/18 din 22 noiembrie 2022 a indicat obligaţia neexecutată faţă de B.C. „Banca Socială" S.A. în suma de 15 435 845 lei. Această sumă confirmă, în mod neechivoc, că la data finalizării procedurii de insolvabilitate creanţa băncii nu era stinsă integral.

Totodată, cuantumul creanţei solicitate în prezenta cauză se stabileşte prin coroborarea Tabelului definitiv consolidat al creanţelor, a rapoartelor privind rambursarea creditelor şi a ordinelor de plată anexate la dosar. Conform Tabelului definitiv consolidat, creanţa validată a B.C. „Banca Socială" S.A. a constituit 15 475 818,29 lei. Raportul privind rambursarea creditelor pentru perioada 24 decembrie 2013 - 28 septembrie 2022 atestă achitarea sumei de 41 708 lei, ceea ce a determinat diminuarea creanţei la 15 434 110,29 lei, cuantum solicitat prin cererea de chemare în judecată depusă la 18.10.2022.

Ulterior, Raportul privind rambursarea creditelor pentru perioada 6 septembrie 2022 - 27 ianuarie 2023 şi ordinele de plată din 15 decembrie 2022 confirmă distribuirea şi încasarea de către bancă a sumei suplimentare de 38 772,04 lei. În consecinţă, soldul datoriei garantate este: 15 475 818,29 lei − 41 708,00 lei − 38 772,04 lei =15 395 338,25 lei.

Suma de 15 435 845 lei indicată în hotărârea de finalizare a procedurii de insolvabilitate confirmă, în mod determinant, că obligaţia faţă de B.C. "Banca Socială" S.A. era nestinsă la acel moment. n condiţiile art. 143 alin. (8) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, această validare produce efectul unei hotărâri judecătoreşti definitive şi irevocabile în privinţa existenţei, valorii şi rangului creanţei. Iar, cuantumul concret solicitat în prezenta cauză este stabilit nu prin simpla raportare la suma menţionată în hotărârea de insolvabilitate, ci prin Tabelul definitiv consolidat

al creanţelor, rapoartele privind rambursarea creditelor şi ordinele de plată administrate în prezenta cauză. Aceste înscrisuri justifică soldul de 15 395 338,25 lei.

Radierea S.C. „Titana-Com" S.R.L. din Registrul de stat al persoanelor juridice, dispusă prin Decizia Agenţiei Servicii Publice din 8 decembrie 2022, anexată la f.d.117, vol. I, nu constituie un mod de stingere a obligaţiei fidejusorului. Radierea reprezintă consecinţa încetării existenţei persoanei juridice după finalizarea procedurii de insolvabilitate. Ea nu înseamnă că obligaţiile neachitate au fost executate şi nici nu are aptitudinea de a stinge unilateral garanţiile personale constituite anterior în favoarea creditorilor.

Interpretarea contrară ar contraveni chiar scopului economic şi juridic al fidejusiunii. Această garanţie este constituită tocmai pentru a proteja creditorul împotriva riscului neexecutării obligaţiei de către debitorul principal. Dacă radierea debitorului insolvabil ar libera automat fidejusorul, garanţia personală ar deveni ineficientă exact în ipoteza pentru care a fost convenită: imposibilitatea recuperării integrale a creanţei de la debitorul principal.

În plus, contractele de fidejusiune examinate prevăd, la pct. 3.1, că fidejusiunea apare la data semnării contractelor şi încetează la data executării integrale de către debitor a obligaţiilor asumate prin contractele de credit. Această clauză nu poate fi ignorată, întrucât exprimă voinţa concordantă a părţilor privind durata garanţiei. Cât timp obligaţiile garantate nu au fost executate integral, împrejurare confirmată de probele dosarului, evenimentul contractual de încetare a fidejusiunii nu s-a produs.

Instanţa consideră că formularea contractuală „până la data executării de către Debitor a obligaţiilor sale ce reies din contractul de credit" stabileşte un termen determinabil al fidejusiunii. Termenul este determinabil nu doar atunci când este indicată o dată calendaristică exactă, ci şi atunci când este raportat la un termen contractual determinabil prin raportare la executarea integrală a obligaţiilor garantate, fără ca acest mod de determinare să echivaleze cu lipsa termenului în sensul art. 1170 alin. (2) Cod civil.

Această interpretare este conformă jurisprudenţei actuale a Curţii Supreme de Justiţie. În Încheierea din 17 decembrie 2025, pronunţată în dosarul nr. 2ra-1050/24 (https://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=80431), în cauza S.R.L. „Larsan-Nor" împotriva S.R.L. „Tetra-H Prim" şi Svetlanei Nani, Curtea Supremă de Justiţie a stabilit că acele clauze de fidejusiune prin care părţile prevăd că garanţia se menţine până la achitarea integrală a tuturor sumelor aferente obligaţiei garantate constituie clauze de stabilire a unui termen determinabil.

Curtea Supremă de Justiţie a reţinut că nu se poate susţine că un asemenea contract este fără termen numai pentru că termenul nu este exprimat printr-o dată calendaristică. În acest sens, Curtea a făcut referire şi la Decizia nr. 2ra-1/21 din 14 aprilie 2021 şi la Decizia nr. 2ra-1378/21 din 20 octombrie 2021, reţinând că termenul fidejusiunii poate fi stabilit prin raportare la achitarea deplină a obligaţiilor garantate.

În consecinţă, art. 1170 alin. (2) Cod civil, în redacţia aplicabilă raportului juridic, nu este incident. Norma respectivă reglementează situaţia în care termenul fidejusiunii nu este determinat şi creditorul nu intentează acţiune împotriva fidejusorului în decurs de un an de la

scadenţa obligaţiei garantate. Or, în prezenta cauză, părţile au stabilit contractual durata fidejusiunii: până la executarea integrală a obligaţiilor rezultate din contractele de credit. Fidejusiunea nu poate înceta înainte de realizarea evenimentului contractual care determină încetarea ei, respectiv achitarea integrală a datoriei garantate.

Nu poate fi reţinută nici ideea că intervenirea Legii nr. 133/2018 ar schimba soluţia privind existenţa sau întinderea garanţiei asumate în anii 2012-2013. În raport cu regulile de aplicare a legii civile în timp, contractele au fost încheiate sub imperiul Codului civil în redacţia anterioară datei de 1 martie 2019. Legea veche guvernează natura obligaţiei, întinderea răspunderii fidejusorului şi efectele clauzelor contractuale prin care s-a stabilit durata fidejusiunii.

Deşi legea nouă poate guverna, potrivit normelor tranzitorii, anumite modalităţi de exercitare sau executare a drepturilor şi obligaţiilor în curs, aceasta nu poate desfiinţa retroactiv efectul clauzei contractuale prin care pârâta a garantat obligaţiile debitorului principal până la plata integrală a acestora. În acelaşi sens, jurisprudenţa Curţii Supreme de Justiţie menţionată anterior a analizat clauze similare prin raportare la art. 1170 Cod civil în redacţia veche şi a stabilit caracterul determinabil al termenului prevăzut prin formula „până la achitarea integrală”.

În cauza de faţă, pârâta nu a prezentat vreo probă privind anularea, nulitatea, rezoluţiunea sau încetarea contractelor de fidejusiune. De asemenea, pârâta nu a probat existenţa unor plăţi suplimentare, a unei compensări, remiteri de datorie, novări sau a oricărui alt fapt juridic care să fi dus la stingerea totală ori parţială a soldului pretins, dincolo de sumele deja deduse de bancă.

În condiţiile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, reclamanta şi-a îndeplinit sarcina probatorie prin prezentarea actelor de creditare, a contractelor de fidejusiune, a tabelului definitiv consolidat, a rapoartelor de stingere, a ordinelor de plată, a actului de finalizare a procedurii de insolvabilitate şi a actului privind radierea debitorului principal. Aceste înscrisuri se confirmă reciproc şi demonstrează atât existenţa datoriei, cât şi cuantumul restant, precum şi caracterul actual şi exigibil al obligaţiei pârâtei în calitate de fidejusor solidar.

În lipsa unor probe contrare, instanţa reţine că obligaţia garantată nu s-a stins; ea a fost executată doar parţial. În consecinţă, fidejusiunea nu a încetat nici în temeiul art. 1167 alin. (1) Cod civil, întrucât obligaţia principală nu a fost stinsă, nici în temeiul art. 1170 alin. (2) Cod civil, întrucât contractele conţin o clauză de valabilitate până la executarea integrală a obligaţiilor garantate, ceea ce reprezintă un termen determinabil.

Pentru aceste motive, instanţa concluzionează că B.C. „Banca Socială” S.A. în proces de lichidare este îndreptăţită să solicite de la Volovei Victoria, în calitate de fidejusor solidar, executarea obligaţiei rămase neachitate după deducerea sumelor recuperate în procedura de insolvabilitate a debitorului principal.

Astfel, acţiunea după cum a fost concretizată urmează a fi admisă, cu încasarea de la Volovei Victoria, în beneficiul B.C. „Banca Socială” S.A. în proces de lichidare, a datoriei în suma de 15 395 338,25 lei, constituită din: aferent contractului de credit ***** din 12 decembrie 2012: 6 274 901,96 lei; aferent contractului de credit ***** din 22 mai 2013: 6 317 382 lei; aferent contractului de credit ***** din 30 septembrie 2013: 2 803 054,29 lei, inclusiv dobânda în suma de 74 640 lei.

Totalul datoriei rămase neachitate este: 6 274 901,96 lei + 6 317 382,00 lei + 2 803 054,29 lei = 15 395 338,25 lei

În consecinţă, instanţa va dispune admiterea cererii de chemare în judecată şi încasarea de la pârâta Volovei Victoria a sumei de 15 395 338,25 lei, cu titlu de datorie rezultată din obligaţiile garantate prin contractele de fidejusiune.

Referitor la repartizarea cheltuielilor de judecată, instanţa reţine că reclamanta B.C. „Banca Socială" S.A. se află în proces de lichidare silită, iar acţiunea a fost înaintată de lichidatorul băncii în vederea recuperării unei creanţe ce face parte din patrimoniul supus lichidării. Prin urmare, pretenţia dedusă judecăţii este nemijlocit legată de procedura de lichidare a băncii.

Cererea de chemare în judecată a fost depusă la 18 octombrie 2022. La această dată, potrivit art. 4 alin. (1) pct. 16 din Legea taxei de stat nr. 1216/1992, administratorii din oficiu şi lichidatorii băncilor erau scutiţi de plata taxei de stat în acţiunile legate de lichidarea băncilor. În aceste condiţii, reclamanta a beneficiat legal de scutire la sesizarea instanţei, fără ca neplata taxei de stat să constituie un impediment pentru primirea spre examinare a cererii de chemare în judecată.

Scutirea reclamantei de la plata anticipată a taxei de stat nu înlătură însă obligaţia părţii care a pierdut procesul de a suporta taxa de stat aferentă părţii admise din acţiune. Această consecinţă rezultă direct din art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia taxa de stat de la a cărei plată reclamantul a fost scutit urmează a fi încasată la buget de la pârât, proporţional părţii admise din acţiune, în măsura în care pârâtul nu beneficiază, la rândul său, de o scutire legală.

Potrivit art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216/1992, pentru cererile de chemare în judecată cu caracter patrimonial, taxa de stat se stabilea în cuantum de 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice. Aşadar, taxa de stat aferentă acţiunii se stabileşte prin raportare la calitatea reclamantei de persoană juridică, iar nu la calitatea pârâtei de persoană fizică. Aplicarea cotei de 3% la valoarea pretenţiei admise de 15 395 338,25 lei ar determina o taxă de stat în sumă de 461 860,15 lei, sumă care depăşeşte plafonul legal maxim de 50 000 lei stabilit pentru persoanele juridice. Prin urmare, taxa de stat de la a cărei plată reclamanta a fost scutită constituie 50 000 lei.

În consecinţă, întrucât reclamanta a fost scutită legal de achitarea prealabilă a taxei de stat, iar acţiunea sa a fost admisă integral, instanţa va încasa de la pârâta Volovei Victoria, în beneficiul bugetului de stat, taxa de stat de la plata căreia reclamanta a fost scutită, în sumă de 50 000 lei.

În conformitate cu prevederile art.1236 alin. (1), art.1146 alin. (1), art.1170 Cod civil în redacţia anului 2002, art.3 alin.(1) lit. a), art.4 alin.(1) pct.16 al Legii taxei de stat nr.1216/1992, art.98 alin.(1), 236, 238-241 ale Codului de procedură civilă, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acţiunea B.C. "Banca Socială" S.A. în proces de lichidare.

Se încasează de la Volovei Victoria (IDNP: *****) în beneficiul B.C. ”Banca Socială” S.A. în proces de lichidare datoria în sumă de 15.395.338,25 lei (cincisprezece milioane trei sute nouăzeci şi cinci mii trei sute treizeci şi opt lei, 25 bani).

Se încasează de la Volovei Victoria (IDNP: *****), în beneficiul statului, taxa de stat de a cărei plată reclamanta a fost scutită, proporţional părţii admise a acţiunii, în sumă de 50.000,00 lei (cincizeci mii lei, 00 bani).

Hotărârea urmează a fi executată benevol în termen de 15 zile de la data rămânerii definitive, iar în caz de neexecutare creditorul este în drept să solicite executarea silită conform Codului de executare.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul /semnătura/ Romina Ţurcan

Copia justă
Confirmă judecătorul Romina Ţurcan